

De vlag uit

Daar staat hij dan, een allergeodkoopst ding van de Action: de nationale driekleur in het parlement. Een futloos en bewegingsloos vlaggetje op een ongelofelijk armetierig sokkeltje. De man met de blonde kuif trok samen op met de keurige Kees van der Staaij van de gereformeerde mannenbroeders. ‘Wat een mooi moment’, glunderde de laatste. Voor alle duidelijkheid: ik ben een fervente vlagger van ons rood-wit-blauw. Geen moment laat ik voorbijgaan om de vlag te laten wapperen in de straat waar ik woon. Maar deze vertoning in de feestzaal van de democratie is me op dit moment té. Het zat er wel een beetje in dat er iets moest gaan gebeuren – hoewel ik de uitslag van de stemming over de motie van de PVV en de SGP niet vermoed had. Het hele gebeuren is immers een flets restant van de identiteitspolitiek die ons voor de parlementsverkiezingen van afgelopen maart beloofd en voorspeld was. Maar laten we vooral goed beseffen dat er van de retoriek over het aanleren van het Wilhelmus en het bezoek aan het Rijksmuseum in de regeringsverklaring alleen goedbedoelde, maar kleurloze formuleringen zijn overgebleven. Ik voorspel dat het Wilhelmus niet geleerd of gezongen gaat worden. En de duizenden bussen met scholieren zie ik ook nog niet bij het Rijks verschijnen. Helaas. Zoals ook ons Nationaal Historisch Museum te gronde is gegaan aan het hartgrondig oneens zijn over wat dat *nationaal* museum zou moeten zijn, dreigt iedereen zijn eigen interpretatie aan deze vlag te geven.

‘Natuurlijk kan het onderwijs niet alles oplossen wat scheef is gegroeid’

Nu is het best verslavend anderen de maat te nemen en vooral te schamperen over het nationalisme van de gewone man. Maar willen we zelf geschiedenis schrijven of ons deze door anderen laten voorschrijven? Natuurlijk kan het onderwijs niet alles oplossen wat scheef is gegroeid. Laat het geschiedenisonderwijs echter ontmaskeren én met een groot verhaal, een narratief komen. Ontmaskeren van de vooringenomenheid en



Ton van der Schans is voorzitter van de VGN. Hij werkt als docent geschiedenis op de Driestar Hogeschool (pabo) in Gouda.

ideologische verblinding van de ‘Amsterdamse grachtengordel’ bijvoorbeeld. Als u dit leest zijn we weer voor een jaar van Zwarte Piet af. Het Amsterdamse alternatief voor Zwarte Piet was dit jaar hilarisch. En wat erger is, van een dogmatische en dramatische blindheid. Terwijl Jan Pieterszoon Coen en de naar hem genoemde tunnel moeten verdwijnen, zagen we bij de Amsterdamse sinterklaasintocht de Spaanse edellieden terug, met hun associatie met godsdienstterreur en Bloedraad. Terwijl het Rijks koortsachtig op zoek is of de tentoongestelde voorwerpen uit de voormalige koloniën wel rechtmatig verkregen zijn, is de grachtengordel zelf een illustratie van rijkdom die verkregen is ten koste van. Laten we in de klas beginnen met ons grote verhaal. Alleen *debunkten* en relativeren van lokale en nationale identiteit doet het vertrouwen in gezamenlijkheid verdampen. Deze gemeenschapelijkheid kunnen we concentreren rond het ontstaan van de natie, de Acte van Verlatinghe en ander constituerende fenomenen zoals het Wilhelmus en de grondwet. Het is de taak van goed (geschiedenis)onderwijs om leerlingen te leren de tijdgeest te duiden. Heel simpel is dat niet. Leg maar eens aan je leerlingen met enig politiek besef uit dat D66 mee wil helpen om de wet ‘raadgevend referendum’ in te trekken. Over de democratie raak je nooit uitgeleerd. Er wordt in de geschiedenislessen hard aan gewerkt. Vorig jaar bezochten 88.000 scholieren ProDemos en het Binnenhof. Daar steek ik de vlag voor uit. ■